

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 32. In exorcismo catechumenos ardente cereum manu tenuisse, &
ad solem occidentem spectasse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](#)

landi ab humani generis principe insigni figura expressum fuisse, qui, postquam lethalis noxa piaculo se obstrinxit, Dei iram, & offendit metuens abdidit se: ideoque Iunilij, & Bede authoritatem nos coniunxit, quod iisdem verbis uterque usus est; sicut legentibus liquet.

In exorcismo catechumenos ardente cereum manu tenuisse, & ad solem occidentem speculasse.

C A P. XXXII.

Amplius ardente cereum manu tenebant. Quod ex S. Cypriani profluxit fonte, qui Epist. 2. ad Donat. ait: *immundos, & errantes spiritus ad confessionem minis increpantibus cogere, ut recedant, diris verberibus urgere, confundentes, evulgentes, gementes, incremento pœnae propagantis extenderent, flagris cedere, igne torrere.* Vbi de exorcismo baptismali locutum esse, satis appetet: tum quia baptismum suum in ea Epistola explicat: tum etiam quod infra subdit: *quantus hic animi potentatus, quanta vis est? non tantum ipsum esse substratum pernicioſis contactibus mundi, ut quis expiatum, & purus nulla incurvantis inimici labore captatur; sed etiam maiorem, & fortrem viribus fieri, ut in omnem aduersarij graſsanis exercitum imperioso iure dominetur?* Quæ verba ad baptismum referri oportere, omnes intelligunt. Et, si de exorcismo, cuius vi ex ob-

A a iii

374 De Antiq. Bapt. rit. ac fensis hominum corporibus deemones ex tatores excutiuntur, sermo esset; tamen, idem quoquè de baptismali dici possit, ratione mihi persuadeo. eò magis, quod S. gustini verba, quibus eiusdem rei meminim, simillima videntur: sicut apud eum videtur enarrat. in Psalm. 65. cum explicans verbis transiimus per ignem, & aquam, sic cibis nis, & aqua verumque periculum est. in horae cerie videtur aqua ignem extinguere, & ignoratur aquam secare: ita & ipsæ tentationes sunt, quibus abundat hæc vita. ignis urit, aqua corrumpt, & metuendum, & usq[ue] tribulationis, qua corruptionis, quando sunt res angustæ, & dianæ infelicitates sunt in hoc mundo, quasi ignis est, unde sunt res prosperæ, & abundantia facili confluunt, quasi aqua est. Vide, ne te ignis exurat, & aqua corrumpat: noli festinare ad aquam, pertransi ad aquam, & transcas & aquam. præcepit & in sacramentis, & in catechizando, & in exercitando adhibetur prius ignis. nam unde immensus spiritus plerumque clamant, ardeo, si ille p[ro]mptus est? post ignem autem exorcismi ventur ad baptismum, ut ab igne ad aquam, ab aqua ad refrigerium. Hæc ille. sed ipse Albinus Flaccus illud sp[iritus] planum facit lib. de Diuin. Offic. cap. 19. cui magni sabbati ceremonias explicans, inquirit: cereus præcedit catechumenas nostros, lumen ipsius Christum significat, quo præsens nox illuminatur gratia scilicet Resurrectionis, & catechumens baptismum venturi, & mox infra, ubi idem agendum exequitur: cereus, qui nos inducet, nouam Christi doctrinam, sicut gratiam

novo testamento, nouamque gratiam, qua nox Dominica illustratur, designat. quod enim catechumenus precedit ad baptismum, significat hoc, quod columna signis precedebat filios Israel, antequam mare rubrum transirent. ubi etiam figuraverunt initium sumpsis baptismus. Ex quibus Cypriani, Augu-

stini, & Albini testimonii facile colligi potest, Cerei, qui non modo eius cerei figuram in igne, qui Hebreos, subrum mare traiecerunt, planè diuinatus praecessit, expressam esse, verum etiam

caulam in mali dæmonis expulsionem, aur

humanae mentis ex Dei sapientia illustratio-

nem conjici oportere. quibus adjici volumus,

ignem & fidei signum fuisse, quæ, sicut ille,

temperat superiora contendit, & expiationis

symbolum, quod eo veteres in purgationibus

maximè vtebantur. De quo Iacobus Duran-

tius 1. Variar. cap. 1. Demum sic constituti ad

Solis occasum vertebantur: quod & Seuerus

Alexandrinus lib. de bapt. affirmit: & nos in

infantum baptismate seruamus: non soluni

ob eas rationes, quas in renunciatione attu-

limus: sed etiam ut signum esset, occidere in

eo veterem hominem, & nouam vitam ei in

posterum inchoandam.

Cerei, qui
in exorcis-
mo adlibe-
tatur, figu-
ra.

Cerei in ex-

orcifimo

adhibendi

rati ones.

Cereo ve-

teres vte-

bantur in

purgation-

nibus.

In exorcis-

mo cate-

chumeni

vergebane

ad occidē-

tem, & qua-

re.

A a iii